

แผนการดำเนินงาน ระยะที่ 2 (2 กรกฎาคม 2547 – 1 มกราคม 2550)

ระยะเวลา 2 ปี 6 เดือน

จากผลการดำเนินงานในระยะที่ 1 เป็นเวลา 6 เดือน วพส. ได้วางยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน ในระยะที่ 2 เป็น 3 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สนับสนุนและเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการของสาขาระบาดวิทยาและสาขาวิชาการอื่น ๆ รวมทั้งสร้างนักวิชาการรุ่นใหม่

หน่วยระบาดวิทยาเป็นฐานกำลังสำคัญทางวิชาการของภาคใต้ เป็นแกนสนับสนุนหน่วยงานอื่น ๆ ในการพัฒนาวิชาการสาขาวิชาต่าง ๆ ให้ก้าวหน้าไปพร้อม ๆ กัน และทำงานร่วมกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร แต่จุดอ่อนที่สำคัญคือเป็นหน่วยงานวิชาการที่เล็ก ดำเนินการโดยอาจารย์จำนวนน้อยทำให้งานพัฒนาได้ไม่เต็มที่ ดังนั้นการสนับสนุนสาขาระบาดวิทยาและสาขาวิชาการอื่น ๆ ในการเพิ่มปริมาณ และพัฒนาคุณภาพของอาจารย์รุ่นใหม่ให้มีการขยายงาน ดังเช่นอาจารย์อาวุโสเต็มได้ทำมาเป็นสิ่งสำคัญในการแก้ปัญหาและพัฒนาสุขภาพของประชาชนภาคใต้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาระบบจัดการงานวิจัยและการจัดการความรู้ของชุดโครงการวิจัยทำงานร่วมกับหน่วยส่งเสริมวิจัยอื่น ๆ ในภูมิภาคและเปิดช่องทางใหม่เพื่อการสื่อสารทางวิชาการกับชุมชนโดยตรง

การจัดการงานวิจัยและการจัดการความรู้เป็นเรื่องใหม่สำหรับวงการวิจัยในภาคใต้ ถึงแม้จะมีหน่วยจัดการความรู้เต็มเวลาอยู่หลายหน่วยทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เช่น สำนักวิจัยและพัฒนาของ มอ., สวรส.ภาคใต้ มอ., ศูนย์ประสานงานวิจัยท้องถิ่น สกว. และเครือข่ายงานพัฒนาสุขภาพของ สสส. ต่าง ๆ อยู่แล้วก็ตาม สิ่งชี้ขาดของความสำเร็จอยู่ที่ความสามารถในการจัดการของกลุ่มวิจัยขนาดเล็กและขนาดกลางหรือชุดโครงการแต่ละชุด วพส. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน โดยจะส่งเสริมให้อาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย มีความรู้ความสามารถในการจัดการงานวิจัยและพัฒนางานวิจัยเพื่อชุมชน

วพส. สร้างและส่งเสริมให้มีนักจัดการวิจัยสำหรับกลุ่มวิจัยขนาดกลางและขนาดเล็กเพื่อสนับสนุนนักวิชาการโดยตรง ลดทอนความจำเป็นที่จะต้องมีนักจัดการเต็มเวลาในส่วนกลาง อันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการโดยรวม

นอกจากนี้ในการพัฒนาทางวิชาการยังต้องทดลองสร้างช่องทางเลือกอื่น ๆ เพื่อเชื่อมนักวิชาการกับชุมชน เช่น ระบบการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพใหม่ (health intelligent) ภายในภาคใต้, ระบบนัดติดตาม, ปัญหาสุขภาพผ่าน “สื่อ” ฯลฯ ซึ่งเป็นช่องทางเข้าของปัญหาหรือโจทย์วิจัย และเป็นช่องทางออกให้ผลงานวิจัยทางวิชาการออกสู่สังคมได้ดีขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 วิเคราะห์ทิศทางการพัฒนาสุขภาพภาคใต้เพื่อสนับสนุนให้เกิดการวิจัยไปในทิศทางที่เหมาะสม

วพส. จะวิเคราะห์ทิศทางการพัฒนาสุขภาพภาคใต้ กำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนา และเน้นการสนับสนุนงานวิจัยในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนในท้องถิ่นภาคใต้อย่างชัดเจน มีความลึกซึ้งและถูกตรวจสอบเข้มงวดในระดับชาติหรือนานาชาติ งานวิจัยที่ วพส. สนับสนุนต้องดำเนินการและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานวิจัยองค์กรท้องถิ่นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผลงานเป็นประโยชน์ต่อชุมชนอย่างแท้จริง

จากยุทธศาสตร์ข้างต้น วพส. ได้วางแผนการสนับสนุนในรูปแบบชุดโครงการ โดย วพส. ได้ทาบทามบุคคล ซึ่งเป็นนักวิจัยและพัฒนาซึ่งเป็นที่ยอมรับ ให้เป็นประธานหรือผู้ประสานงานชุดโครงการวิจัย โดยมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้นำซึ่งเป็นที่ยอมรับในแวดวงวิชาการ และมีความสามารถในการระดมนักวิชาการรุ่นใหม่สาขาต่าง ๆ และ/หรือ

2. เป็นนักวิจัย นักวิชาการหรือเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและเคยได้รับรางวัลนักวิจัยหรือสิ่งประดิษฐ์ดีเด่นที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ และ/หรือ
3. เป็นผู้มีประวัติและผลงานทางวิชาการ ผลงานวิจัยที่ประยุกต์ใช้หรือเกี่ยวข้องกับสุขภาพ

ประธานหรือผู้ประสานงานชุดโครงการวิจัย มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

1. พัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์และทิศทางการวิจัยของชุดโครงการวิจัย (รวบรวมคน รวบรวมความคิดและหาเครือข่ายนักวิจัย)
2. ดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนงานและงบประมาณสนับสนุน รวมทั้งติดตามและสรุปผลการดำเนินงานชุดโครงการวิจัยและเครือข่ายแก่แหล่งทุน
3. บริหารจัดการชุดโครงการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพของสังคมภาคใต้

วพส. ได้วางประเด็นชุดโครงการ ดังตัวอย่าง 5 ชุดโครงการ ต่อไปนี้

- ชุดโครงการ Southern Health Watch ส่งเสริมนักวิชาการสาขาต่าง ๆ ทั้งในมหาวิทยาลัยและในกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงอื่น ๆ เช่น กระทรวงมหาดไทย, กระทรวงแรงงาน, กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฯลฯ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญเพื่อติดตามสถานการณ์ด้านสุขภาพ, สังคม, ประชากร, และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรวมทั้งชุมชนได้รับทราบสถานการณ์ และร่วมวางแผนแก้ไขแนวคิดและแผนงานเบื้องต้น ชุดโครงการนี้เน้นงานวิจัยและส่งเสริมความเข้มแข็งของนักวิชาการ มอ. ในเบื้องต้นประเด็นวิจัยที่มีองค์กรหรือหน่วยงานอื่นรับผิดชอบอยู่แล้ว ชุดโครงการนี้จะไม่เน้น เช่น ระบบรายงานโรค การสำรวจสภาวะสุขภาพอนามัยของประชาชนไทย ทะเบียนมะเร็ง อุบัติเหตุ เป็นต้น แต่จะเน้นประเด็นใหม่ ๆ ที่ยังไม่มีผู้ทำหรือรับผิดชอบ คือ watch risk factor อาจจะใช้โรคที่ทำให้เสียชีวิตในอันดับต้น ๆ หรือโรคที่มีอัตราเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ กลุ่มโรคใหม่ เป็นต้น นอกจากนี้มีการวิเคราะห์ฐานข้อมูลที่มีอยู่แล้ว เพื่อวิเคราะห์หากกลุ่มโรค, อาจจะทำ drug store survey, โรคอ้วน , oral health, school health (เน้น รร.ปอเนาะ) อัตราการตายของแม่และเด็กตายปริกำเนิดซึ่งมีอัตราสูง เป็นต้น โดยเน้นในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นสำคัญ กลวิธี ตัวอย่างโครงการ ผลที่คาดว่าจะได้รับ และตัวชี้วัดของแผนงานชุดโครงการ ดังแสดงในตารางที่ 1
- ชุดโครงการ Safety and Health Protection ระดมนักวิชาการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความปลอดภัยและสุขภาพทำวิจัยเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาซึ่งจะรวมทั้งด้านวิศวกรรม, เกษตรกรรม, อุตสาหกรรม, เศรษฐกิจภาคบริการ, ด้านอาหาร และการบริโภค
แนวคิดและแผนงานเบื้องต้น ชุดโครงการนี้เน้นงานวิจัยและการจัดการชุดโครงการ โดยดิงนักวิชาการรุ่นใหม่หรือผู้สนใจ เข้าร่วมและพัฒนาโครงการวิจัย โครงการที่ทำได้ต้องมีกิจกรรมลงชุมชน เพื่อค้นหาปัญหาที่แท้จริง ประเด็นและทิศทางที่มุ่งเน้นในระยะแรก คือเรื่อง functional food (อาหารเพื่อสุขภาพ ผักพื้นบ้าน ฯ) และ food safety เน้นพืชผัก โดยดูตลอดทั้ง food chain จนถึงวิสาหกิจชุมชน ในระยะยาวที่ชุดโครงการนี้วางเป้าหมายไว้ คือต้องการทำตัวอย่างชุมชนที่มีอาหาร การสาธารณสุข สิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ ที่ทำให้ชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข กลวิธี ตัวอย่างโครงการ ผลที่คาดว่าจะได้รับ และตัวชี้วัดของแผนงานชุดโครงการ ดังแสดงในตารางที่ 2
- ชุดโครงการ Innovative Product for Self Health ระดมนักวิชาการหลายด้าน เช่น นักเคมี ฟิสิกส์ วิศวกร เกษตรกร แพทย์ และ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาการจัดการ ร่วมกันพัฒนาผลิตภัณฑ์ในครัวเรือนและในอุตสาหกรรมขนาดย่อม จากวัตถุดิบในภาคใต้ เพื่อเสริมให้ครัวเรือนและชุมชนสามารถช่วยตัวเองด้านสุขภาพมากขึ้น

แนวคิดและแผนงานเบื้องต้น ชุดโครงการนี้เน้นและต้องการโจทย์ที่เป็นปัญหาและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง โดยปัญหาหรือความต้องการนั้น ๆ เกี่ยวกับเครื่องมือ ผลิตภัณฑ์ และเทคโนโลยี อันเชื่อมโยงกับการดูแลตนเองด้านสุขภาพของชุมชน จากนั้นจะมีการนำปัญหาหรือความต้องการของชุมชน มาทำการคัดกรองว่าต้องแก้ไขหรือตอบสนองความต้องการโดยใช้งานวิจัย หรือเพียง technology transfer หากต้องเป็นงานวิจัยและใช้ทุนสูง ชุดโครงการนี้สามารถหาจากแหล่งทุนอื่น ๆ เสริมได้ เช่น สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ เป็นต้น ขณะนี้มีความรู้อยู่มาก แต่สิ่งสำคัญคือต้องให้เป็นความรู้ที่ชุมชนท้องถิ่นต้องการจริง สำหรับชุดโครงการนี้ วพส. รับผิดชอบในเบื้องต้น โดยค้นหาโจทย์วิจัยแล้วจึงประสานกับประธานชุดโครงการ เพื่อค้นหานักวิชาการที่สนใจและพัฒนาโจทย์วิจัยให้เป็นโครงการวิจัยต่อไป

- ชุดโครงการ Culture, Lifestyle and Health ระดมนักวิชาการด้านสุขภาพ วิจัยให้เข้าใจวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวใต้กลุ่มต่าง ๆ แล้วร่วมกับชาวบ้านเหล่านั้นหาหนทางสร้างเสริมสุขภาพหลายด้าน เช่น สถาปัตยกรรม, คหกรรมศาสตร์ (home economics), โภชนาการ, ความสะอาด, การป้องกันโรค, การออกกำลังกายที่เหมาะสม งานประจำของแต่ละอาชีพและพื้นที่ ฯลฯ

แนวคิดและแผนงานเบื้องต้น ชุดโครงการนี้ มุ่งเน้นการประสานและพัฒนาโจทย์วิจัยของชุมชนให้ชัดเจนโดยลงพื้นที่ชุมชนร่วมกับนักศึกษา นักวิชาการใน มอ. และร่วมกับชุมชนในการพัฒนาโครงการวิจัย (โครงการอาจไม่ใช่เป็นฐานของชุมชนทั้งหมด อาจเป็นโครงการต่อยอดในอีกระดับหนึ่ง) และผ่านกระบวนการ peer review ในหลากหลายรูปแบบที่อาจจะแตกต่างกับกระบวนการทั่วไป เช่น การจัดประชุมนักวิชาการหรือผู้รู้ มาให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาโครงการ เป็นต้น ในระหว่างดำเนินโครงการ ชุดโครงการนี้จะมีทีมงานสนับสนุนและติดตามโครงการ ผู้รู้หรือนักวิชาการไปช่วยเสริม จากกระบวนการทั้งหมดข้างต้น จุดแข็งจะเป็นการสร้างคน สร้างทีมได้นักวิจัย นักจัดการ และชุมชนได้รับการแก้ปัญหา จุดอ่อนเป็นเรื่องของเงินเวลา ที่อาจต้องใช้เวลาในการพัฒนานาน กลวิธี ตัวอย่างโครงการ ผลที่คาดว่าจะได้รับ และตัวชี้วัดของแผนงานชุดโครงการ ดังแสดงในตารางที่ 3

- ชุดโครงการ Health Responsiveness พัฒนาสถาบันการศึกษาและเครือข่ายให้มียุทธศาสตร์และกิจกรรมตอบสนองความต้องการของภาคใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสุขภาพ เช่น การขยายบทบาทของหน่วยงานวิชาการสุขภาพในการพัฒนาการแพทย์และสาธารณสุขในภาคใต้ เป็นต้น

แนวคิดและแผนงานเบื้องต้น ชุดโครงการนี้จะเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาสถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ กลวิธี ตัวอย่างโครงการ ผลที่คาดว่าจะได้รับ และตัวชี้วัดของแผนงานชุดโครงการ ดังแสดงในตารางที่ 4

- ชุดโครงการอื่นๆ เช่น ช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสุขภาพ โครงการสนับสนุนงานวิจัยของนักศึกษาปริญญาเอกในสาขาที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ตารางที่ 1 แผนงานชุดโครงการ Southern Health Watch

ประเด็นชุดโครงการ	กลวิธี	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างโครงการ
ชุดโครงการ Southern Health Watch				
1. สุขภาพแม่และเด็ก	- ใช้ฐานข้อมูล/สถิติด้านอนามัยแม่และเด็กที่ได้จากการสำรวจที่มีอยู่แล้ว	- ข้อมูลสำหรับการวางแผนระดับนโยบาย	- ผลงานตีพิมพ์ 1 เรื่อง	- สภาพะสุขภาพแม่และเด็กในภาคใต้
2. Drug Watch	- ติดต่อนักวิจัยของคณะเภสัชศาสตร์ให้รวมกลุ่มจัดทำชุดโครงการ	- ได้เครื่องมือที่ใช้ในการเฝ้าระวังสถานการณ์ด้านการใช้ยา - ข้อมูลสำหรับการวางแผนระดับนโยบาย	- ผลงานตีพิมพ์ 2 เรื่อง	
3. School Health Watch 3.1 โรคอ้วน	- สุ่มสำรวจโรงเรียนในเขตเมือง/ชนบทในภาคใต้ร่วมกับใช้ข้อมูลที่โรงเรียนเก็บไว้แล้ว	- ได้เครื่องมือที่ใช้ในการเฝ้าระวังสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่สัมพันธ์กับโรคอ้วนในเด็ก - ได้เครื่องมือข้อมูลสำหรับการวางแผนระดับนโยบาย - นักวิจัยใหม่ระดับเทียบเท่าปริญญาเอก 1 คน, ระดับปริญญาโท 1 คน	- ผลงานตีพิมพ์ 2 เรื่อง	- สภาพะสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่สัมพันธ์กับโรคอ้วนในเด็ก
3.2 พัฒนาการด้านสติปัญญาและทักษะการเรียนรู้ของเด็ก	- สุ่มสำรวจโรงเรียนในเขตเมือง/ชนบทในภาคใต้ร่วมกับใช้ข้อมูลที่โรงเรียนเก็บไว้แล้ว	- ได้เครื่องมือที่ใช้ในการเฝ้าระวังสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่สัมพันธ์กับพัฒนาการด้านสติปัญญาและทักษะการเรียนรู้ - ข้อมูลสำหรับการวางแผนระดับนโยบาย	- ผลงานตีพิมพ์ 1 เรื่อง	- ปัจจัยเกื้อหนุนต่อการเรียนรู้และพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กในโรงเรียนภาคใต้
4. Dental Health Watch	- ทบทวนนักวิจัยของคณะทันตแพทยศาสตร์ให้รวมกลุ่มจัดทำชุดโครงการ	- ได้เครื่องมือที่ใช้ในการเฝ้าระวังสถานการณ์ด้านสุขภาพฟัน - ข้อมูลสำหรับการวางแผนระดับนโยบาย	- ผลงานตีพิมพ์ 2 เรื่อง	- สภาพะสุขภาพฟันของเด็กในโรงเรียนภาคใต้
5. โรคหืดและระบบทางเดินหายใจ	- ใช้ข้อมูล/สถิติจากการสำรวจที่มีอยู่แล้ว	- ได้เครื่องมือที่ใช้ในการเฝ้าระวังสถานการณ์โรคหืด - ข้อมูลสำหรับการวางแผนระดับนโยบาย	- ผลงานตีพิมพ์ 1 เรื่อง	- การเฝ้าระวังโรคหืดในภาคใต้
6. ชุดโครงการอื่น เช่น กลุ่มโรคใหม่	- ทบทวนนักวิจัยที่มีศักยภาพให้เสนอโครงการวิจัย โดยติดตามจากแนวโน้มสถานการณ์ของโรค/ปัญหาสุขภาพ	- ได้เครื่องมือที่ใช้ในการเฝ้าระวังสถานการณ์เป็นกลุ่มโรคใหม่ - ข้อมูลสำหรับการวางแผนระดับนโยบาย	- ผลงานตีพิมพ์ 2-3	- สถานการณ์ปัจจัยเสี่ยงต่อกลุ่มโรคใหม่

ตารางที่ 2 แผนงานชุดโครงการ Safety and Health Protection-Food Safety

ประเด็นชุดโครงการ	กลวิธี	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างโครงการ
ชุดโครงการ Safety and Health Protection-Food Safety				
1. อาหารเพื่อสุขภาพสำหรับชุมชน	<ol style="list-style-type: none"> ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารซึ่งเกี่ยวกับชุมชน/หมู่บ้าน ที่มีความสนใจหรือผลิตอาหารสุขภาพจากพืชผักพื้นบ้าน พืช คัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชน และออกสำรวจเพื่อสอบถามข้อมูล สำรวจปัญหา/ความต้องการของชุมชน/หมู่บ้าน นำปัญหามาพัฒนาเป็นโครงการวิจัยเสนอโครงการวิจัย 	<ol style="list-style-type: none"> ผลิตภัณฑ์อาหาร/เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพที่สามารถทำเป็นเชิงพาณิชย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท 1 คน/โครงการ 	<ol style="list-style-type: none"> ผลิตภัณฑ์อาหาร/เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ อย่างละ 1 ผลิตภัณฑ์ นักศึกษาระดับปริญญาโทจำนวน 2 คน/ปี จำนวนตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติ 2 เรื่อง/ปี 	<ol style="list-style-type: none"> อาหารขบเคี้ยวเพื่อสุขภาพจากผักพื้นบ้าน และสมุนไพร เครื่องดื่มสุขภาพจากผักพื้นบ้านและสมุนไพร อาหารเพื่อสุขภาพจากสัตว์น้ำ
2. อาหารปลอดภัยตลอดห่วงโซ่เน้นพืชผัก	<ol style="list-style-type: none"> ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารซึ่งเกี่ยวกับชุมชน/หมู่บ้าน ที่มีความสนใจหรือผลิตอาหารสุขภาพจากพืชผักพื้นบ้าน พืช คัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชน และออกสำรวจเพื่อสอบถามข้อมูล สำรวจปัญหา/ความต้องการของชุมชน/หมู่บ้าน นำปัญหามาพัฒนาเป็นโครงการวิจัยเสนอโครงการวิจัย เสนอโครงการวิจัย 	<ol style="list-style-type: none"> ผลิตภัณฑ์อาหารปลอดภัยที่สามารถถ่ายทอดไปสู่ชุมชน/หมู่บ้าน นักศึกษาระดับปริญญาโท 1 คน/โครงการ 	<ol style="list-style-type: none"> ผลิตภัณฑ์อาหาร/เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ อย่างละ 1 ผลิตภัณฑ์ นักศึกษาระดับปริญญาโทจำนวน 2 คน/ปี จำนวนตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติ 2 เรื่อง/ปี 	<ol style="list-style-type: none"> ศึกษาความปลอดภัย (Food Safety) ตลอดห่วงโซ่อาหารของผักพื้นบ้านเฉพาะที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ ชุมชน/หมู่บ้าน
3. การพัฒนาศักยภาพจนเป็นวิสาหกิจชุมชนเน้นเรื่องอาหาร	<ol style="list-style-type: none"> นำผลการศึกษาริวิจัยจากชุดโครงการ จากโครงการ (1) และ (2) มาพัฒนาเป็นระดับการผลิตทดลอง (pilot scale) ศึกษาต้นทุน ความคุ้มทุน สร้างโมเดลของวิสาหกิจชุมชนโดยใช้ชุมชน/หมู่บ้านเป็นโมเดล วิเคราะห์ประเมินผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> วิสาหกิจชุมชน/หมู่บ้าน ๆ ละ 1 แห่ง ทำให้เศรษฐกิจในชุมชน/หมู่บ้านดีขึ้น 	<ol style="list-style-type: none"> วิสาหกิจชุมชน จำนวนหมู่บ้านละ 1 แห่ง/2 ปี จำนวนตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติ 1 เรื่อง/ปี 	<ol style="list-style-type: none"> วิสาหกิจชุมชนอาหารเพื่อสุขภาพในหมู่บ้าน/ชุมชน ละแห่ง

ตารางที่ 2 แผนงานชุดโครงการ Safety and Health Protection-Food Safety(ต่อ)

ประเด็นชุดโครงการ	กลวิธี	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างโครงการ
ชุดโครงการ Safety and Health Protection-Food Safety (ต่อ)				
4. ตัวอย่าง ชุมชนเป็นสุขมีสุขภาพที่ดี	1. คัดเลือกหมู่บ้านจากผลการสำรวจ 2. สำรวจความต้องการตามลำดับสำคัญ 3. จัดทำโครงการโดยมีผู้เชี่ยวชาญ สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม อาหาร และเกษตร 4. เสนอโครงการวิจัย	1. หมู่บ้านที่มีสภาวะแวดล้อมที่ทำให้ชุมชนมีสุขภาพที่ดี 2. ชุมชนมีสุขภาพดี	1 จำนวน 1 หมู่บ้านภายใน 5 ปี	1. โครงการวิจัยและพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีสุขภาพดีและสิ่งแวดล้อมที่ดี

ตารางที่ 3 แผนงานชุดโครงการ Culture, Lifestyle and Health (ต่อ)

ประเด็นชุดโครงการ	กลวิธี	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างโครงการ
ชุดโครงการ Culture, Lifestyle and Health (ต่อ)				
3. แพทย์พื้นบ้าน	3.1 สํารวจข้อมูลเบื้องต้น 3.2 สร้างกระบวนการค้นหา ค้นหา ประเด็นร่วม 3.3 สร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยน ต่อยอด ข้อมูลความรู้ 3.4 พัฒนาโครงการโดย จัดให้มีกระบวนการเสริม / ต่อยอดข้อมูลความรู้ 3.5 กระบวนการกลั่นกรองโครงการ เพื่อสร้างการ เรียนรู้ร่วมกัน ก่อนเสนออนุมัติโครงการหรือ พัฒนาโครงการต่อให้ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	ด้านองค์ความรู้ 1) องค์ความรู้หมอกระดุกพื้นบ้าน 2) องค์ความรู้หมอสุมไพรพื้นบ้าน ด้านทรัพยากรมนุษย์ 1) อาจารย์/นักวิจัยใหม่ 2) นักวิจัยชาวบ้าน 3) นักจัดการความรู้ 4) เครือข่ายการทำงานร่วมกัน	2 เรื่อง 2 คน 2 คน 1 คน 1 เครือข่าย	ตัวอย่างโครงการวิจัย 1) องค์ความรู้หมอกระดุกพื้นบ้าน 2) องค์ความรู้หมอสุมไพรพื้นบ้าน ตัวอย่างกิจกรรม / งาน 1) ร่วมกับชุมชนทำการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ แพทย์พื้นบ้าน พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) จัดเวทีผู้เกี่ยวข้อง นักวิชาการ มอ. ตัวแทนชุมชน เพื่อหาประเด็นร่วม 3) จัดกระบวนการในการรวบรวม แลกเปลี่ยน ต่อยอด ข้อมูล ความรู้ ในประเด็นร่วมให้กับนักวิชาการ มอ. ตัวแทนชุมชนและผู้สนใจ 4) กระบวนการการพัฒนาโครงการวิจัย โดยการจัดเวที พบปะ เสริมความรู้ คำแนะนำ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นระยะ 1-2 เดือน/ครั้ง 5) กระบวนการกลั่นกรองโครงการวิจัย และเสนอขอ อนุมัติโครงการวิจัย

ประเด็นชุดโครงการ	กลวิธี	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างโครงการ
ชุดโครงการ Culture, Lifestyle and Health (ต่อ)				
<p>5. สุขาภิบาลสถาบันศึกษาปอเนาะ</p>	<p>5.1 สร้างกระบวนการพบปะชี้แจง ทำความเข้าใจกับสถาบันศึกษาปอเนาะ ในพื้นที่ที่มีฐานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น</p> <p>5.2 ค้นหาคน ค้นหาประเด็นร่วม</p> <p>5.3 สร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยน ต่อยอดข้อมูลความรู้</p> <p>5.4 พัฒนาโครงการ โดยจัดให้มีกระบวนการเสริม / ต่อยอดข้อมูลความรู้</p> <p>5.5 กระบวนการกลั่นกรองโครงการ เพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน ก่อนเสนออนุมัติโครงการ หรือพัฒนาโครงการต่อให้ครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น</p>	<p>ด้านองค์ความรู้</p> <p>การจัดการสุขาภิบาลสถาบันศึกษาปอเนาะ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ศึกษากรณีปอเนาะในพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต.กะมียอ อ.เมือง จ.ปัตตานี - ต.ตะโละหะรอ อ.รามัน จ.ยะลา - อ.ตากใบ จ.นราธิวาส <p>ด้านทรัพยากรมนุษย์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) อาจารย์/นักวิจัยใหม่ 2) นักวิจัยชาวบ้าน 3) นักจัดการความรู้ 4) นักจัดการวิจัยมืออาชีพใน มอ. 5) เครือข่ายการทำงานร่วมกัน 	<p>3 คน</p> <p>3 คน</p> <p>1 คน</p> <p>1 คน</p> <p>1 เครือข่าย</p>	<p>ตัวอย่างโครงการวิจัย</p> <p>การจัดการสุขาภิบาลสถาบันศึกษาปอเนาะ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ศึกษากรณีปอเนาะในพื้นที่ ต.กะมียอ อ.เมือง จ.ปัตตานี</p> <p>ต.ตะโละหะรอ อ.รามัน จ.ยะลา</p> <p>อ.ตากใบ จ.นราธิวาส</p> <p>ตัวอย่างกิจกรรม / งาน</p> <p>5.1 ประสานงานกับนักวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ในการทำงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (วิจัยเพื่อท้องถิ่น) ทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์เป้าหมายของการศึกษา</p> <p>5.2 ร่วมกับนักวิชาการ มอ. ที่สนใจจัดประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจกับเจ้าของสถาบันศึกษาปอเนาะ ในพื้นที่ที่มีฐานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น</p> <p>5.3 ค้นหาคน ค้นหาประเด็นร่วม</p> <p>5.4 สร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยน ต่อยอดข้อมูลความรู้</p> <p>5.5 พัฒนาโครงการ โดยจัดให้มีกระบวนการเสริม / ต่อยอดข้อมูลความรู้</p> <p>5.6 กระบวนการกลั่นกรองโครงการ เพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน ก่อนเสนออนุมัติโครงการ หรือพัฒนาโครงการต่อให้ครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น</p>

ตารางที่ 4 แผนงานชุดโครงการ Health Responsiveness

ประเด็นชุดโครงการ	กลวิธี	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างโครงการ
ชุดโครงการ Health Responsiveness				
1. พัฒนาสถาบันการศึกษาให้มีนโยบาย และกิจกรรมตอบสนองความต้องการของภาคใต้ ตัวอย่างสถาบันการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และวิทยาเขตต่าง ๆ (ปัตตานี, ตรัง, ภูเก็ต, สุราษฎร์ธานี)	<ul style="list-style-type: none"> - หารือผู้บริหารของมหาวิทยาลัย วิทยาเขต คณบดี และรองคณบดีฝ่ายวิจัยของคณะ - จัดประชุมระดมความคิดเห็นของผู้บริหาร และนักวิชาการในการปรับนโยบาย ที่เอื้ออำนวยการทำงานของนักวิชาการในชุมชน - เสนอแนวทาง/ขั้นตอนในการผลักดันนโยบายให้เอื้ออำนวยต่อนักวิชาการในการทำงานวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านสุขภาพของชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - แนวทาง/ขั้นตอนในการผลักดันนโยบายของมหาวิทยาลัย ให้มีทิศทางการทำวิจัย/กิจกรรมที่ตอบสนองต่อปัญหาสุขภาพของประชาชนภาคใต้ - ความร่วมมือของคณะต่าง ๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - นโยบายของมหาวิทยาลัยที่เอื้ออำนวยให้นักวิชาการทำงานวิจัยในชุมชน - นักวิชาการที่ทำงานวิจัยในชุมชน - โครงการวิจัยในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการศึกษาความเป็นไปได้ฯ - โครงการเชิญชวนอาจารย์ใหม่วิจัยเพื่อชุมชน
2. โครงการศึกษาความเป็นไปได้ของการขยายบทบาทคณะแพทยศาสตร์ในการพัฒนาการแพทย์และสาธารณสุขในเขต 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ควบคู่กับการผลิตแพทย์แบบใหม่	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนคณะแพทยศาสตร์ พัฒนาระบบการศึกษาและหลักสูตรแพทยศาสตร์ที่ใช้พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นฐานในการศึกษาควบคู่กับพัฒนาระบบบริการและความเข้มแข็งของชุมชนในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีระบบการศึกษาแพทยศาสตร์ ที่ใช้ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นฐาน - ระบบบริการสาธารณสุขได้รับการพัฒนาในด้านความสามารถ การจัดการเรียนการสอน และการบริการบัณฑิตการแพทย์ส่วนหนึ่ง เข้าใจ - ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และพร้อมที่จะทำงานในพื้นที่ - ชุมชนได้รับการบริการด้านสุขภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ - เกิดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยระบบบริการในพื้นที่ - มีนักเรียนแพทย์ซึ่งมาจากพื้นที่ และตอบสนองความต้องการของพื้นที่จำนวน 30 คนต่อปี 	<ul style="list-style-type: none"> - การอบรมด้านแพทยศาสตร์ศึกษาให้แก่บุคลากรในพื้นที่ - การจัดหลักสูตรใหม่สำหรับ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
3. ชุดโครงการวิจัยเพื่อสนองตอบปัญหาสุขภาพประจำภาคใต้	<ul style="list-style-type: none"> - ทาบหานักวิจัยที่เชี่ยวชาญและมีความสนใจนักวิจัยในประเด็นปัญหาดังกล่าว - สร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ที่สามารถตอบสนองปัญหาเหล่านี้ 	<ul style="list-style-type: none"> - นักวิชาการ - นักศึกษาปริญญาโท - นักศึกษาปริญญาเอก - นักวิจัยชุมชนเครือข่าย - นักวิจัยชาวบ้าน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผลงานวิจัยตีพิมพ์ในระดับประเทศและนานาชาติ - ผลงานวิจัยที่สามารถแก้ปัญหาสุขภาพในภาคใต้ - นักวิจัยที่มีอยู่สามารถตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน - เกิดนักวิจัยใหม่ 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการวิจัย "สำรวจปัญหาสุขภาพแม่และเด็กใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้" - โครงการพัฒนาการป้องกันสารปนเปื้อนของสารหนูและสารตะกั่ว - โครงการสำรวจปัญหาสุขภาพแรงงานประมงพลัดถิ่น

ตารางที่ 4 แผนงานชุดโครงการ Health Responsiveness (ต่อ)

ประเด็นชุดโครงการ	กลวิธี	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างโครงการ
ชุดโครงการ Health Responsiveness (ต่อ)				
4. บัณฑิตอาสามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	<ul style="list-style-type: none"> - ทาบทามนักวิชาการและ NGO , ผู้นำชุมชน - จัดทำโครงการ/ กิจกรรมร่วมกัน - จัดระบบบัณฑิตอาสาโดยมีฐานอยู่ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และวิทยาเขตปัตตานี 	<ul style="list-style-type: none"> - ชาวบ้านได้รับการพัฒนา - บัณฑิตอาสาได้รับการพัฒนาการทำงานเป็นระบบ - มหาวิทยาลัย รับรู้ปัญหาของชาวบ้าน และสามารถตอบสนอง ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของชุมชนมากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนและคุณภาพบัณฑิตอาสา - โครงการวิจัยที่มาจากชุมชน และตอบสนองความต้องการของชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการบัณฑิตอาสา - การสัมมนาบัณฑิตอาสา